

برهمنکنش پتاسیم و کلسیم بر تغییرات نسبت پتاسیم به کلسیم (K/Ca) در سبب گلدن دلیشنس در شهرستان نقده

دیلمقانی حسنلویی، محمد رضا، مهدی طاهری و محمد جعفر ملکوتی

به ترتیب کارشناس ارشد خاکشناسی، نقده، هسته‌نگاری، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی آذربایجان غربی و استاد دانشگاه تربیت مدرس

پتاسیم و کلسیم دو عنصر مهم در تعیین کیفیت میوه‌ها به ویژه میوه سبب به شمار می‌روند. با توجه به اثرات آنتاگونیستی بین این دو عنصر، مصرف متعادل هر کدام جهت تنظیم نسبت پتاسیم به کلسیم حیاتی بوده و لازم است نسبت پتاسیم به کلسیم در حد مناسبی نگهداشی شود. به منظور تعیین بهترین نسبت این دو عنصر در اندازیش سبقتی بافت میوه سبب و طول عمر انباری آن، آزمایشی در یکی از باغهای سبب زرد (*Malus domestica Borkh.*) شهرستان نقده در سال ۱۳۷۹-۸۰ با ۹ تیمار (هر درخت یک تیمار) در ۵ تکرار و در قالب طرح بلوكهای کامل تصادفی انجام گرفت. تیمارهای کودی شامل تیمار اول = شاهد (کودهای ازته و فسفره به همراه کود حیوانی به صورت پایبل)، تیمار دوم = تیمار اول + کودهای میکرو بصورت چالکود تیمار سوم = تیمار دوم + کلرور پتاسیم براساس آزمون خاک، تیمار چهارم = تیمار سوم + محلول پاشی کلرور کلسیم /۰ درصد در چهار مرحله، تیمار پنجم = تیمار دوم + محلول پاشی کلرور کلسیم /۰ درصد در هشت مرحله، تیمار ششم = تیمار دوم + کلرور پتاسیم (۵۰ درصد بالای آزمون)، تیمار هفتم = تیمار ششم + محلول پاشی کلرور کلسیم /۰ در چهار مرحله، تیمار هشتم = تیمار ششم + محلول پاشی کلرور کلسیم /۰ درصد در هشت مرحله، تیمار نهم = تیمار دوم + سولفات پتاسیم (۵۰ درصد بالای آزمون خاک) + محلول پاشی کلرور کلسیم /۰ درصد در هشت مرحله، در زمان برداشت و در ملول انبارداری مقدار این دو عنصر و سبقتی بافت میوه با روش‌های متداول اندازه‌گیری گردید.

نتایج نشان داد که عملکرد در تیمارهای اعمال شده بیشتر از تیمار شاهد بوده است. نسبت پتاسیم به کلسیم در تیمار شاهد ۴۴ و در تیمار ششم (که دریافت پتاسیم آنها بیشتر از آزمون خاک بوده و هیچگونه کود کلسیمی دریافت نکرده بود) حدود ۵۸ بود و لی در تیمار هشتم که مصرف بهینه کود کاملاً رعایت شده بود و هشت مرحله محلول پاشی کلرور کلسیم انجام گرفته بود تا ۲۰ کاهش یافته بود. به تبع آن سبقتی بافت میوه در زمان برداشت در

تیمار ششم کمترین مقدار و در تیمار هشتم بیشترین مقدار را داشت. سفتی بافت فیوہ در ۹۰ روز بعد از انبیارداری در سردخانه در درجه حرارت (۰) درجه سانتی گراد نیز بخلود کلی کاهش پافته و تفاوت معنی داری در بین تیمارها نشان داد. بیشترین میزان سفتی در تیمار نهم و کمترین آن در تیمار ششم مشاهده گردید.